

RESUMÉ

VZNIK A PŮSOBENÍ CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ V KATOLICKÉ FARNOSTI PŘEROV NAD LABEM V LETECH 1919 - 1924

Tato bakalářská práce se zabývá vznikem a působením Církve československé v katolické farnosti Přerov nad Labem v letech 1919 - 1924. Popisuje problémy spojené s úsilím o obnovení katolické farnosti v obcích Přerov nad Labem a Semice.

Hromadný přestup katolických věřících a faráře k Církvi československé ve farnosti Přerov nad Labem, ke kterému došlo v roce 1920 měl na tuto farnost takový vliv, že prakticky přestala plnit svou funkci. Zároveň došlo i k nezákonnému zabránění jejího majetku.

Za necelý rok od doby, kdy Václav Kára po předcházející agitaci inicioval odhlašování farníků od církve katolické, tedy od března 1920 do sčítání obyvatelstva v roce 1921 zůstalo z původního počtu 2028 farníků katolické církvi věrných 317 obyvatel, tj. necelých 16%! K Církvi československé se při sčítání lidu přihlásilo 1685 občanů. Jaký byl poměr věřících na konci doby, kterou se tato práce zabývá tj. v roce 1924 nelze zjistit. Lze však předpokládat, že se příliš nezměnil.

Tento úspěch čsl. církve lze přičítat zejména náladě v tehdejší společnosti. Podstatný podíl na něm měl i hlavní protagonistu vzniku náboženské obce čsl., bývalý katolický farář Kára.

Část (nejspíše pouze formálních) apokatolických se katolické církvi podařilo získat nazpět. Největší podíl na tom zcela jistě mělo krátké působení redemptoristy Františka Blatáka, jako administrátora farnosti. Při Blatákově příchodu do Přerova mu Václav Kára předložil záznamy, ze kterých vyplývalo, že z celkem 2028 farníků v Semicích a Přerově zůstali pouze 34 katolíci. To, že se podle sčítání lidu z počátku roku 1921 poměr vylepšil ve prospěch katolíků, na tom mělo pastorační působení tohoto „kněze humanisty“ zcela jistě velmi podstatný podíl. Možná měl rázněji vystupovat při získávání majetku katolické církve zpět. S odstupem času lze říci, že svou mírností, snášenlivostí a trpělivostí dosáhl jistě větších úspěchů, než jeho nástupce, který svým ukvapeným jednáním zapříčinil i občanské nepokoje.

Církvi čsl. zabraný majetek se podařilo katolické církvi po delší době získat zpět všechno, avšak za cenu mnohých úředních sporů, náboženských nepokojů a dá se říci i

necitlivých a z pastoračního hlediska nevhodných činů katolického administrátora a pozdějšího faráře Františka Samka.

Co vedlo arcibiskupskou konzistoř k tomu, že František Blaťák byl ve funkci administrátora vystřídán pozdějším přerovským farářem Františkem Samkem, vyvolává řadu, dnes již těžko zodpověditelných otázek.

František Samek se zaměřil především na zpětné vybojování církevního majetku. Tento kněz byl totiž při prosazování zájmů katolické církve příliš radikální a dá se říci i ukvapený. Způsob, který volil pro jejich prosazení, vzbudil téměř vždy rozhořčení protistrany. Místo, aby vyčkal úředního vyřešení situace, bral spravedlnost do svých rukou, což vždy zavdalo příčinu k prudké reakci většiny obyvatelstva, hlásící se k církvi čsl. Svým konáním dosáhl toho, že katolická církev ve farnosti získala zpět veškerý svůj majetek. Na druhou stranu však lze usuzovat, že důsledky jeho jednání, které mu vynesly v týdeníku Naše Hlasy označení „radikální chirurg,“ značně ztížily jeho pastorační působení vedoucí k návratu obyvatel do církve katolické.

Úsilí, které katolická církev věnovala znovudobytí dočasně ztracených pozic se neminulo účinkem v případě navrácení hmotných statků, co se týká návratu věřících do církve byly její snahy úspěšné méně.